

شرکت‌های دانش بنیان باید فرصت ظهور و بروز داشته باشند

ویدا سینا

مدیرعامل مرکز تحقیقات انفورماتیک ایران

رئیس انجمن آزمایشگاه‌های همکار

آزمون و کالیبراسیون، نایب رئیس

کمیسیون ICT اتاق ایران

و عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران

مسئله استاندارد در کشور یکی از مسائل مهمی است که همه مسئولان درباره آن صحبت می‌کنند. اما مانند بچه یتیمی است که همه دستی به سر و گوش آن می‌کشند، ولی از کنارش رد می‌شوند و نمی‌خواهند تبعاتش را بشناسند.

در حال حاضر واردکننده و تولیدکننده اعتقادی به استاندارد ندارد و دولت هم فکر می‌کند حمایت از استاندارد باعث زحمت است. اما وقتی مشکلی به وجود می‌آید، همه از استاندارد سخن می‌گویند و می‌پرسند چرا استانداردها رعایت نشده است.

کالا و خدمت را تعریف کرده‌ایم، ولی درباره خود تولیدکننده خدمت، نظری نداریم.

به عنوان نماینده فعالان آزمایشگاهی تقاضا دارم ارزیابی انطباق استاندارد برای محصولات، به عنوان «تولید محصول» شناخته شود تا آزمایشگاه‌ها به عنوان «تولیدکننده» بتوانند تجهیزات لازم را وارد کشور کنند. در حال حاضر در بانک مرکزی سرفصلی برای این کار نداریم و متأسفانه این مسئله یکی از مهم‌ترین مسائل است که نادیده گرفته می‌شود. در نتیجه نه در بیمه سرفصل داریم، نه در دارای، نه در گمرک و ... در هیچ نقطه‌ای استاندارد اهمیت موضوعی پیدا نکرده است.

مسئله امنیت اطلاعات بسیار مهم است. من عضو انجمن آزمایشگاه‌های همکار آزمون و کالیبراسیون هستم. در سازمان‌های بالادستی که در حوزه امنیت فعال هستند، هنوز نتوانستیم جایگاه مشخصی برای تولیدکنندگان و واردکنندگان محصولات فناوری اطلاعات تعریف کرده و امنیت و کیفیت آن را بررسی کنیم.

بیش از ۳۰۰۰ آزمایشگاه در کشور مشغول به فعالیت است و بیش از ۱۰۰ هزار کارشناس خبره و نخبه کشور در حوزه تخصصی در آن‌ها مشغول به خدمت هستند. در این آزمایشگاه‌ها، هزاران میلیارد تومان سرمایه‌گذاری شده و همه این اقدامات از سوی بخش خصوصی انجام شده است. اما متأسفانه هیچ نهاد و سازمانی هیچ‌گونه حمایتی از آزمایشگاه‌های فعال در کشور نمی‌کند. البته قوانین حمایتی در این حوزه داریم. مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۸۹ قانون ارتقای کیفی خودرو و استانداردسازی محصولات صنعتی را برای تمامی کالاهای وارداتی و تولیدی مصوب کرد. در آن زمان زیرساخت‌های لازم وجود نداشت. یعنی در آن زمان قانون را داشتیم، ولی زمان لازم برای ایجاد زیرساخت‌های اجرایی آن را صرف نکرده بودیم. در نتیجه به مرور قانون کنار رفت و تا امروز هنوز این مسئله حل نشده است.

جالب این است که در هیچ جایی از قانون، از فعالیت ما به عنوان کسانی که در زمینه استاندارد کار می‌کنیم، اسمی برده نشده است. تولید محصول،

سامانه‌های اطلاعاتی در دولت شروع به کار می‌کنند، بدون اینکه امنیت و کیفیت آن‌ها بررسی شده باشد و مردم دچار مشکل می‌شوند. «قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات» که در مجلس به تصویب رسیده، هنوز اجرایی نشده است. مجلس قوانین خوبی را تصویب می‌کند، اما بر اجرای قوانین و تنظیم آئین‌نامه‌ها نظارت ندارد. از این قانون که ۴ آئین‌نامه داشت، فقط یک آئین‌نامه آن هم به صورت ناقص تصویب شد و هنوز در خصوص ظرفیت، کیفیت و توانمندی، آئین‌نامه‌ای تدوین و تصویب نشده است. فعالان بخش استاندارد می‌خواهند مجلس برای قوانین خود هیئت ناظر تعیین کند.

از سوی دیگر، لازمه اجرای قانون جهش تولید که واقعاً باعث ارتقای شرکت‌های دانش بنیان می‌شود، سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی است. صندوق زمانی که شروع به کارکرد ۳ میلیارد دلار سرمایه داشت، با افزایش چند باره نرخ دلار، حالا این رقم به ۱۰۰

میلیون دلار رسیده است. اکنون تعداد شرکت‌های دانش بنیان زیاد شده است. واقعیت این است که صندوق شاهکار می‌کند که به همه شرکت‌ها به شکلی کمک می‌کند؛ اما انتظارات خیلی بیشتر از این‌ها است.

دولت می‌گوید ما هزینه تحریم‌ها را می‌دهیم، اما در واقع هزینه تحریم را شرکت‌ها می‌پردازند. تعزیرات و بانک‌ها سنگ اندازی‌های زیادی می‌کنند. دکتر وحدت کاملاً بر این مسئله اشراف دارند. پروژه‌ای که پروژه ملی بوده، تمام صنایع نظامی، زیرساختی و تجهیزات پزشکی به آن نیاز داشتند و برای اولین بار در کشور ساخته شده بود، با حمایت صندوق شکوفایی به سرانجام رسید. اما پروژه‌ای داریم که ۱۵ میلیارد نیاز مالی آن تبدیل به ۱۵۰ میلیارد شده و هنوز که هنوز است، دچار مصیبت و بوروکراسی دست‌وپاگیر بانک مرکزی است. بنابراین لازم است که در این زمینه بازنگری داشته باشیم.

یکی دیگر از موضوعات، رقابت بخش دولتی و دانشگاهی با بخش خصوصی است. این

وو

اکنون نیز پروژه‌ای را در دست داریم که می‌تواند راه‌حل یکی از مشکلات اقتصادی کشور باشد که پیش از این در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در زمان آقایان طیب‌نیا و نعمت‌زاده تصویب شد، اما متأسفانه اجرایی نشد. راه‌حل برون‌رفت از این مشکلات، این است که شرکت‌های دانش‌بنیان فرصت ظهور و بروز داشته باشند.

در حالی است که رهبر معظم انقلاب اسلامی صراحتاً در فرمایشات خود تأکید کردند در جایی که بخش خصوصی وارد می‌شود، بخش دولتی کنار برود. اما بخش دانشگاهی و دولتی جای بخش خصوصی را گرفته و سرمایه‌ها به سمت بزرگ‌شدن پیکره دولت و سازمان‌ها و نهادهای دولتی می‌رود.